

Верховна Рада України

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України "Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів" щодо справедливого використання арештованих активів Російської Федерації та її резидентів для захисту національних інтересів України»
(реєстр. № 13268 від 08.05.2025 року)

Відповідно до доручення Голови Верховної Ради України Стефанчука Р. О. від 08.05.2025 року, Комітет Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (в режимі відеоконференції) розглянув проект Закону України «Про внесення змін до Закону України "Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів" щодо справедливого використання арештованих активів Російської Федерації та її резидентів для захисту національних інтересів України» (реєстр. № 13268), внесений Президентом України Зеленським В. О. та визначений ним як невідкладний.

Проектом Закону, відповідно до пояснювальної записки, пропонується удосконалити правові засади управління арештованими активами Російської Федерації та її резидентів, у вигляді рухомого майна, нерухомого майна та корпоративних прав.

Для реалізації вказаної мети проектом Закону пропонується внести зміни до статей 20 і 21 Закону України "Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів", якими встановлюється, що рухоме майно може бути передано для реалізації без згоди власника за рішенням слідчого судді, суду у разі належності такого майна:

громадянам Російської Федерації, крім тих, які проживають на території України на законних підставах;

юридичній особі, створеній та зареєстрованій відповідно до законодавства Російської Федерації;

юридичній особі, створеній та зареєстрованій відповідно до законодавства України, кінцевим бенефіціарним власником, членом або учасником (акціонером), що має частку в статутному капіталі 10 і більше відсотків, якої є Російська Федерація, громадянин Російської Федерації (крім проживаючого на території України на законних підставах), або юридична особа, створена та зареєстрована відповідно до законодавства Російської Федерації.

Аналогічні приписи також передбачені для нерухомого майна, яке може за рішенням слідчого судді, суду бути передано для реалізації без згоди власника такого майна до винесення обвинувального вироку суду, що набрав законної сили, або іншого судового рішення, що набрало законної сили, яке є підставою для застосування спеціальної конфіскації відповідно до Кримінального процесуального кодексу України, або судового рішення, яке набрало законної сили, про визнання активів необґрунтованими та їх стягнення в дохід держави.

Також проект Закону дає можливість управителю активів у вигляді частки у статутному (складеному або пайовому) капіталі чи акцій, паїв під час здійснення повноважень власника таких активів в органах управління відповідної юридичної особи у відповідних визначених випадках не погоджувати з власником такого активу свої дії щодо управління ним.

Крім цього, для забезпечення захисту національних інтересів за майбутніми позовами держави України у зв'язку зі збройною агресією Російської Федерації проти України проектом Закону пропонується впровадити норми щодо встановлення «мораторію» на повернення грошових коштів у разі скасування арешту активів громадян Російської Федерації та її резидентів.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України висловило до проекту Закону зауваження та пропозиції (висновок від 28.05.2025 р. № 16/03-2025/123831).

Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів зазначає, що реалізація цього проекту Закону забезпечить можливість оперативно та ефективно здійснювати управління арештованими активами Російської Федерації та її резидентів, наповнювати Державний бюджет України для забезпечення обороноздатності, національної безпеки, суверенітету та збереження територіальної цілісності України.

При опрацюванні законопроекту до другого читання необхідно звернути увагу на те, що реалізація запропонованого законопроектом мораторію не має бути предметом дискреції Національного агентства в частині підстав для його застосування.

Комітет на своєму засіданні 28 травня 2025 року (протокол № 187) прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України «Про внесення змін до Закону України "Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів" щодо справедливого використання арештованих активів Російської Федерації та її резидентів для захисту національних інтересів України» (реєстр. № 13268):

- включити до порядку денного тринадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання;

- за наслідками розгляду в першому читанні прийняти його за основу з необхідним техніко-юридичним опрацюванням, скоротивши наполовину строк внесення пропозицій і поправок суб'єктів права законодавчої ініціативи.

Доповідачем від Комітету на засіданні Верховної Ради України визначено
Голову Комітету Радіну А. О.

Голова Комітету

Анастасія РАДІНА

